

p. Gorkon
KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 24 IX 1941 /poranny/

WISŁA /po rosyjsku/

Rozkład armii czerwonej jest widoczny. Upadek Kijowa sparaliżuje cały przemysł wojenny w południowo-wschodniej części Rosji. Gdy żelazny pierścień wojsk niemieckich otaczał rejon Kijowa, żydowscy komisarze mieli do wyboru: albo niemieckie bagnety, albo terror Stalina. Nie chcieli rzucić się na bagnety niemieckie i uciekli, pozostawiając obronę Kijowa żołnierzom. Teraz uwolnieni żołnierze sowieccy mogą nareszcie powrócić do swoich pieleszy, by zacząć odbudowę zniszczonego kraju. /22 IX, g.23,30/.

DEUTSCHLANDSENDER /po niemiecku/

Rząd brytyjski zagroził przez radio Finlandii, że Anglia nie ma interesu w uznawaniu niepodległości Finlandii, o ile to państwo będzie nadal walczyć przeciw bolszewikom. Ta groźba wskazuje, jak Churchill wścieka się na Finlandię. /22 IX, g.11,45/.

LUXENBURG /po niemiecku/

Pogadanka o organizacji i użyciu broni pancernej w nowoczesnej wojnie, wygłoszona przez płk. Bade: Nasza młoda broń pancerna otrzymała chrzest ogniowy w kampanii polskiej. W X 1939 w walkach koło Tomaszowa po raz pierwszy od r.1918 tanki obydwu stron walczących zwały się w boju. Spodziewano się, że polska brygada czołgowa przy współdziałaniu oddziałów piechoty będzie usiłowała przebić się przez otaczający ją wąski pierścień wojsk niemieckich. Polacy jednak, wzorując się na francuskiej szkole, nie odważyli się zaatakować niemieckie oddziały czołgów, pomimo że przewaga liczebna była po ich stronie. Uważali bowiem siebie tylko za ochronę oddziałów piechoty. Gdy zaś piechota nie podchodziła, polskie czołgi nie atakowały. Jak tylko zaś nasze czołgi wyrzuciły nieco szkół w czołgach polskich, to te wycofały się na linię, gdzie stała piechota. /22 IX, g.18,45/.

BELGRAD /po rosyjsku/

Szwedzkie dowództwo marynarki otrzymało wiadomość, że 50 marynarzy sowieckiej bałtyckiej floty zbiegło na małym statku i dało się internować władzom szwedzkim. Marynarze sowieccy oświadczyli, że zbiegli dlatego, ponieważ przekonali się, że rządy Stalina były oszukaństwem. - Radio londyńskie nie skrywa, że położenie bolszewików jest krytyczne. Sunday Times otwarcie przyznaje, że zdobycie Kijowa to wielkie zwycięstwo Niemiec. Amerykanie też nie ukrywają, że w obecnej sytuacji wojsk sowieckich pomoc amerykańska jest już spóźniona. Nie tylko prasa angielska wyraża rozczarowanie z powodu klęsk sowieckich, ale też i osoby urzędowe. I-szy Lord Adm. Alexander podkreślił wielkie trudności w organizowaniu pomocy bolszewikom. W Moskwie sami bolszewicy mówią też o trudnościach pomocy anglo-amerykańskiej. Nikt już nie ukrywa klęski bolszewików: Amerykanie i Anglicy obawiają się już o swoją przyszłość. Nas jednak te obawy Żydów - kapitalistów nie obchodzą. My budujemy nowe życie. Stary świat zapada się. Uwidacznia się, że zbliża się kres bolszewizmu. Sowiecki rząd już stracił głowę i myśli tylko o swoim ocaleniu. /23 IX, g.10,45/.

Żydzi odegrali wybitną rolę w rewolucji rosyjskiej. Rewolucja umożliwiła im zagarnięcie władzy w Rosji. Powinniście sobie obywatele sowieccy uprzytomnić, że nie broniacie waszego kraju, ale tylko rządów żydowskich. /22 IX, g.4,00/.

BELGRAD /po ukraińsku/

Kozacy! Bolszewicy wzywają was do walki. Niedawno zaś jeszcze niszczyli i rabowali was i wasze bogactwa narodowe. Niemcy przychodzą do was jako przyjaciele. Obróćcie broń przeciwko bolszewikom, a Bóg wam dopomoże. /23 IX, g.10,15/.

LAHTI /po fińsku/

Amerykański korespondent donosi z Czun-Kingu, że na granicy sowiecko-japońskiej mają stale miejsce utarczki pomiędzy wojskami obydwu stron. Korespondent ten podkreśla, że liczba tych utarczek wzrasta z dnia na dzień i że obie strony ślą posiłki w rejony graniczne. /22 IX, s.11,10/.

OSLO /po niemiecku/

Jak donoszą z Berlina, w Warszawie zostało założone z początkiem bieżącego roku towarzystwo akcyjne z kapitałem pół miliona złotych celem produkcji paliwa. Towarzystwo to zostało założone przez 10 przemysłowców. Przedsiębiorstwo pracuje na szeroką skalę; wkrótce przekonano się, że można produkować wymienione paliwo. Obecna produkcja wynosi 35 tysięcy ton. /22 IX, s.6,30/.

RZYM /po włosku/

Omówienie wydarzeń z dnia przez Mario Appellius: "Stalina sygnały S.O.S". Churchill i Roosevelt, będąc pewni potęgi militarnej Stalina, w spokoju studiowali swoje plany pobicia osi. Plan był szeroko zakrojony i składał się z poszczególnych części, podobnie jak film. Według tego planu zaszczyt przelewania krwi dla zwycięstwa plutokracji miał przypaść w udziale: Rosjanom, Chińczykom, Hindusom, Polakom Sikorskiego, Francuzom de Gaulla'a, Australijczykom, Afrykańczykom z południa, Grekom i Jugosłowianom z Ameryki i Holendrom z Batawii. Plan przewidywał odegranie na zakończenie narodowego hymnu brytyjskiego, poczem amerykańskiego, wreszcie marszu triumfalnego syonistycznego. Przed spuszczeniem kurtyny miała być okazana scena, przedstawiająca nowy podział świata. Tymczasem ... /22 IX, s.19,20/.

MOSKWA /po rosyjsku/

Robotnicy fabryki Kirowa w Leningradzie dostarczali armii czerwonej czołgów od pierwszego dnia wojny. Produkcja wzrastała codziennie. Obecnie robotnicy znajdują się na linii frontu i pomimo stałych nalotów produkcja fabryki jest wyższa o 50% aniżeli plan przewidywał. W Krasnodarsku /Kuban/ został zakończony siew na 300 tysiącach ha. W kopalni węgla Towarko-Ugol praca została zorganizowana na zasadach wojskowych. W kopalni tej, znajdującej się w rejonie Moskwy, plan roczny został wykonany w ciągu 9 miesięcy. Jak donoszą z Baku, dzięki nowym metodom wiercenia szybów, produkcja niektórych otworów zwiększyła się od 6 do 24 razy. Od chwili wojny za ojczyznę, stosunki pomiędzy partią komunistyczną, a warstwą pracującą zostały jeszcze bardziej zaciśnione. Zbiór tytoniu na Krymie dał obecnie świetne rezultaty. W wielu kołchozach zostało zebranych po 13 q liści z jednego ha. Z Chabarowska donoszą, że produkcja kopalni złota Afanassiew i Kołyn wzrosła bardzo silnie. Robotnicy wyprodukują o 200% ponad ustaloną normę. Narodowy komisarz dla spraw rolnictwa stwierdza, że w republice tatarskiej prace około zbiorów zostały przeprowadzone w sposób najbardziej zadawalniający. Pomimo deszczów zbiory zostały na czas zebrane w rejonie Woroneżu, w rejonach autonomicznej republiki Czuwasz itd. W wielu okolicach kołchoźnicy zastosowali ulepszone metody suszenia zboża i dla tego celu zostały zbudowane specjalne spichlerze. Niemcy aresztowali dra Gravenayera, sekretarza generalnego Synodu Holenderskiego. /22 IX, s.s.4,00,- 14,30,- 17,00, 28,30,- 19,40/.

ROZGŁOSNIE AMERYKAŃSKIE

Depesze.

Manila. W dobrze poinformowanych kołach mówiono dzisiaj, że stu-tysięczna armia japońska została ostatecznie przetransportowana do Mandżukuo i na Koreę. Przypuszcza się zatem, że Japonia ma zamiar zaatakować wkrótce Związek Sowiecki. - Boston. Jak podają z Berlina, na terytoriach okupowanych zostało rozstrzelanych od 1 VIII 295 osób. Jak donoszą z Szanghaju, premier Konoye miał przesłać do Roosevelta message, zawierający inne propozycje aniżeli poprzednio.

- 3 -

Korespondenci.

E. Caldwell, Moskwa. Wedle tułejjszych opinij upadek Kijowa nie zmieni biegu wojny, gdyż opuszczenie jednego lub więcej miast niema większego znaczenia, dopóki główne siły armii sowieckiej są nienaruszone. - W Moskwie każdy przygotowuje się do zimy. Na ulicach widzi się już jesionki. Dzisiejszej nocy było zimno, ale nie mroźno. - A. Warner, Waszyngton. Prezydent zaprosił leaderów Kongresu na konferencję do Białego Domu. Przedmiotem konferencji ma być nowy Lend-Lease-Bill. Przewodniczący Appropriation Committee przypuszcza, że będzie można zwalczyć opozycję, o ile uda się wprowadzić poprawkę, zabraniającą pomocy ZSRR. Grupa izolacjonistów jest zdecydowaną przeprowadzić walkę w tym kierunku. Senator George oświadczył, że ograniczenie pomocy Sowietaom będzie rozumiane jako veto wobec prezydenta. Byłoby to fatalnym błędem. - E. Murrow, Londyn. O ile Rosjanie się załamają, Wielka Brytania sama będzie musiała przeciwstawić się największej światowej potędze militarnej. Wielka Brytania może panować nad morzami, ale siły powietrzne niejednokrotnie wstrzymywały okręty wojenne przed atakiem na wybrzeża. Oceny strat rosyjskich w uzbrojeniu i oceny dalszych możliwości produkcyjnych Sowietaów są różne. Bez względu na te oceny mało jest tutaj takich, którzy przypuszczają, że Wielka Brytania i Ameryka będą mogły zastąpić rosyjskie fabryki. Niektórzy pocieszają się opowiadaniem o sabotażach i rozruchach na terytoriach okupowanych, ale realisci przyznają, że ten dzielny opór jest podsycany nadzieją, jaką wzbudza walka Rosjan. Ale czy ta nadzieja nie załamie się, gdy Niemcy rozbiją Rosjan? Nie wiele osób w Anglii zdaje sobie sprawę, co się stanie, gdy Rosjanie zostaną pobici, ale dużo jest też takich, którzy doceniają powagę chwili. Dlatego też słyszy się wołania o dywersję na zachodzie. Ale znowu realisci zapytują, czy Stalin będzie uważał ofensywę w Libii jako rzeczywistą pomoc. Nie przypuszczamy, ażeby Stalin tak uważał. Niemcy mają wystarczające siły wojskowe, czy to we Francji, czy w Holandii, ażeby przeciwstawić się ewentualnemu korpusowi ekspedycyjnemu, który Anglia mogłaby wysłać w najbliższych miesiącach. Niektórzy uważają, że ewentualna akcja desantowa na zachodzie byłaby tylko wtedy celowa, o ileby odciągnęła znaczne ilości wojsk niemieckich z frontu rosyjskiego. Ale liczne naloty na wybrzeża niemieckie czy francuskie z pewnością tego rezultatu nie dadzą.

Załamanie się Rosji przyniesie Wielkiej Brytanii czarne dni; zwolniamy się od nadziei, że robotnicy są komunistami, ale dlatego, że ich nadzieje zostaną niebezpiecznie zachwiane. Oni obszrywali, jak sprzymierzeni brytyjscy byli bici jeden po drugim. Jedność Anglii będzie silnie nadwierzona klęską rosyjską. Należy przypomnieć, że brytyjczycy stali samotni wobec Niemiec po załamaniu się Francji. Będą starali się walczyć dalej, jeśli będą musieli, ale "they want like it". Reybrock, Ankara. Moskwa odrzuciła protest złożony przez posła bułgarskiego z powodu rzekomej działalności sowieckich wojsk spadochronowych na wybrzeżu bułgarskim jako pozbawione wszelkich podstaw. Eról Borys miał według pogłosek zostać zawezwany na konferencję do Hitlera. Ambasador niemiecki Papen powrócił do Stambułu z Niemiec; podczas pobytu w Sofji odbył tam szereg konferencji. N. A. Aronsky, Ankara. Tendencja wpląkania Bułgarji w wojnę z Sowietaami wydaje się słabszą w ciągu ostatnich 24 godzin, presja jednak wywierana na Bułgarję przez Niemcy jest nadal bardzo silna. Utrzymują się pogłoski o wezwaniu króla Borysa na konferencję do Hitlera. Niemcy zdają sobie jednak sprawę, że w razie przystąpienia Bułgarji do wojny przeciw Sowietaom wewnątrz kraju może dojść do poważnych zaburzeń. Ambasador sowiecki zaprotestował wobec premiera bułgarskiego Fikowa z powodu rozpuszczania przez urzędowe źródła bułgarskie całkowicie kłamliwych wiadomości o działalności sowieckich wojsk spadochronowych na wybrzeżu bułgarskim. Pertraktacje ekonomiczne pomiędzy Turcją a Niemcami, negocjowane przez dra Clodiusa, zbliżają się ku końcowi. Turcja zmuszona była ulec żądaniom Niemiec co do eksportu płodów rolnych. Boston: Prez. Roosevelt oświadczył, że okręty handlowe amerykańskie zostały już uzbrojone i dał wyraźnie do zrozumienia, iż zażąda zmiany ustawy o neutralności. Istnieją dane, że zarówno Bułgarja jak i Turcja zostaną w najbliższych dniach wciągnięte w wojnę. Moskwa oskarża Bułgarję o zmobilizowanie 400 tysięcy ludzi. Według źródeł sowieckich Niemcy ponieśli straty sięgające 50 tysięcy zabitych w wyniku kontrataków sowieckich pod Leninradem.

